

Wojcik 16

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
im. generała broni K. Świerczewskiego

KATEDRA TAKTYKI OGÓLNEJ I SZTUKI OPERACYJNEJ

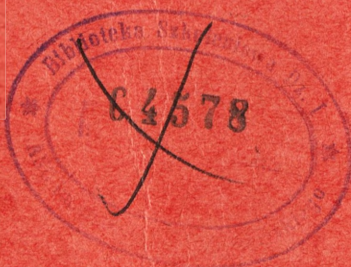
TAJNE

Egz. Nr 1

ppłk dypl. S. MISTEWICZ

**Temat: WŁAŚCIWOŚCI ORGANIZACJI I PROWADZENIA
ROZPOZNANIA W OBRONIE PUŁKU**

(Skrypt)

**ARCHIWUM
BIBLIOTEKI SZTABU GENERALNEGO
AKADEMII SZTABU GENERALNEGO
im. gen. broni K. Świerczewskiego**

№ 26981

26981

REMBERTÓW

MAJ

1964

Wojcik (16)

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
im. generała broni K. Świerczewskiego

KATEDRA TAKTYKI OGÓLNEJ I SZTUKI OPERACYJNEJ

TAJNE

Egz. Nr 1

ppłk dypl. S. MISTEWICZ

**Temat: WŁAŚCIWOŚCI ORGANIZACJI I PROWADZENIA
ROZPOZNANIA W OBRONIE PUŁKU**

(Skrypt)

**ARCHIWUM
BIBLIOTEKI SZTABU GENERALNEGO
AKADEMII SZTABU GENERALNEGO
im. gen. broni K. Świerczewskiego**

Nr 26981

26981

REMBERTÓW

MAJ

1964

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
im.gen. broni K. Świerczewskiego

"ZATWIERDZAM"
SZEF KATEDRY TO I SZT. OPERAC.

/-/ płk prof. Jan KURNIEWICZ

T A J N E

Egz.nr... 1

Wnieklos. post 12357

ppłk dypl. S. Mistewicz

Właściwości organizacji i prowadzenia rozpoznania

w obronie pułku.

ARCHIWUM
BIBLIOTEKI SZKOLENIA
AKADEMII SZTABU GENERALNEGO
im. gen. broni K. Świerczewskiego
Nr. **26981**

Remberów

k w i e c i e ń

1 9 6 4 r.

PLAN WYKŁADU:

TEMAT: Właściwości organizacji i prowadzenia rozpoznania w obronie pułku.

ZAGADNIENIA:

- I/ Zadania rozpoznania oraz możliwości ich realizacji w obronie pułku.
 - 1/ Zadania rozpoznania w obronie.
 - 2/ Możliwości realizacji zadań rozpoznania w obronie pułku przez:
 - a/ pluton rozpoznawczy;
 - b/ pododdziały bojowe pułku;
 - c/ rodzaje wojsk i służb;
 - d/ taktyczne rozpoznanie powietrzne;
- II/ Charakterystyczne cechy i sposoby zdobywania i opracowania wiadomości o nieprzyjacielu w obronie:
 - obserwacja;
 - podsłuchiwanie;
 - wypadki;
 - grupy rozpoznawcze;
 - zasadzki;
 - rozpoznanie walką;
 - działanie patroli rozpoznawczych i samodzielnych patroli rozpoznawczych.
- III/ Cechy charakterystyczne organizacji i planowania rozpoznania w obronie pułku:
 - a/ Organizacja rozpoznania.
 - b/ Planowanie rozpoznania.
- IV/ Prowadzenie rozpoznania w czasie walki obronnej pułku:
 - a/ Właściwości prowadzenia rozpoznania w obronie pułku w bezpośredniej styczności z nieprzyjacielem.
 - b/ Właściwości organizacji i prowadzenia rozpoznania w obronie przez pułk znajdujący się w drugim rzucie /odwodzie/ dywizji.

I/ ZADANIA ROZPOZNANIA ORAZ MOŻLIWOŚCI ICH REALIZACJI W OBRONIE
PŁUKU.

1/ Zadania rozpoznania w obronie.

Rozpoznanie w obronie pułku rozwiązuje szereg zadań, które określa się w zależności od celów jakie ma spełnić obrona.

W warunkach bezpośredniej styczności z nieprzyjacielem do czasu rozpoczęcia walki obronnej rozpoznanie powinno ustalić:

- przygotowanie nieprzyjaciela do użycia broni jądrowej;
- ugrupowanie, skład i siłę nieprzyjaciela przed frontem obrony pułku;
- kierunki podciągania świeżych sił nieprzyjaciela z głębi;
- rejonny ześrodkowania brygadowych i dywizyjnych odwodów;
- prawdopodobny kierunek głównego uderzenia oraz czas przejścia nieprzyjaciela do natarcia;
- rejonny działania grup dywersyjno-rozpoznawczych nieprzyjaciela;
- stanowiska ogniowe artylerii i moździerzy;
- rejonny stanowisk dowodzenia, węzłów łączności do szczebla dywizji npla włącznie;

W czasie prowadzenia walki obronnej rozpoznanie pułku powinno:

- ustalić miejsce rozmieszczenia środków broni jądrowej i chemicznej oraz śledzić za ich przegrupowaniem;
- ustalić /potwierdzić/ skład, ugrupowanie i numerację nacierających oddziałów nieprzyjaciela;
- określić kierunek głównego uderzenia nieprzyjaciela;
- śledzić za podciąganiem drugich rzutów /odwodów/ brygadowych i dywizyjnych nieprzyjaciela, określić rubieże ich rozwinięcia, czas wprowadzenia do walki oraz główny kierunek ich działania;
- śledzić za wysadzeniem taktycznych desantów powietrznych nieprzyjaciela, ustalić rejonny działania grup dywersyjno-rozpoznawczych nieprzyjaciela;
- ustalić najsłabsze miejsca w ugrupowaniu bojowym nieprzyjaciela, szczególnie na skrzydłach głównego zgrupowania uderzeniowego;

- śledzić za przegrupowaniem artylerii, moździerzy, SD, WŁ, nieprzyjaciela;
- wykryć nowe środki walki nieprzyjaciela oraz sposoby ich wykorzystania.

Bez styczności z nieprzyjacielem rozpoznanie w obronie oprócz wyszczególnionych wyżej zadań powinno ustalić:

- podciąganie świeżych sił z głębi;
- kierunki posuwania się kolumn nieprzyjaciela;
- podchodzenie oddziałów wydzielonych i rozpoznawczych nieprzyjaciela;
- rejon rozmieszczenia taktycznych odwodów;
- rozmieszczenie taktycznej broni jądrowej przeciwnika;
- prawdopodobny kierunek głównego uderzenia.

Wymienione zadania rozpoznania w obronie pułku nie obejmują całokształtu danych o nieprzyjacielu. Są to najgłówniejsze zadania rozpoznania stojące przed pułkiem w obronie.

2/ Możliwości realizacji zadań rozpoznania w obronie pułku.

Wymienione zadania rozpoznania pułk zmechanizowany realizuje poprzez:

- a/ - etatowy pluton rozpoznawczy;
- b/ - pododdziały bojowe pułku;
- c/ - rodzaje wojsk i służb;
- d/ - taktyczne rozpoznanie powietrzne;
- e/ - stałą informację ze sztabu dywizji i wymianę wiadomości z sąsiadami.

A/ W obronie pułku pluton rozpoznawczy własnymi siłami i środkami jest w stanie jednorazowo zorganizować /wariant/:

- dwa RPstO /6 zwiadowców + dwa BRDM/;
- grupę wypadową /5 zwiadowców/;
- grupę rozpoznawczą /3 zwiadowców + radiostacja R-105/;
- zasadzkę /5 zwiadowców + BRDM/;
- dwa patrole rozpoznawcze lub samodzielny patrol rozpoznawczy /12 zwiadowców + 2 czółgi i jeden BRDM/.

B/ W pododdziałach bojowych pułku do prowadzenia rozpoznania w obronie wyznaczają się:

- w batalionie - obserwatorów, posterunki obserwacyjne, grupy wypadowe i patrole rozpoznawcze;
- w kompanii - obserwatorów, patrole rozpoznawcze;
- w plutonie i drużynie - obserwatorów.

C/ W obronie rodzaje wojsk i służb prowadzi rozpoznanie przez:

a/ Artyleria:

- obserwację /artyleryjskie punkty obserwacyjne - jeden na baterię artylerii/;
- rozpoznanie dźwiękowe /plutonem rozpoznania dźwiękowego z bra/;
- rozpoznanie radiolokacyjne /jedna stacja radiolokacyjna ARSOM z bra/;
- rozpoznanie śmigłowcami /do trzech wylotów z klucza śmigłowców dywizyjnych/.

Ponadto zwiadowcy artylerzyści biorą udział w rozpoznaniu ogólnowojskowym.

b/ Wojska inżynieryjne:

- obserwację /dwa inżynieryjne posterunki obserwacyjne z kompanii saperów/;
- działanie samodzielnego patrolu rozpoznawczego /jeden z kompanii saperów/;

c/ Wojska chemiczne:

- obserwację /jeden posterunek obserwacji skażeń z plutonu obserwacji skażeń/;
- działanie patroli rozpoznania skażeń /trzy patroli rozpoznania skażeń z plutonu rozpoznania skażeń/.

D/ Taktyczne rozpoznanie powietrzne

Na szczeblu taktycznym szefowie rozpoznania są wyposażeni w odbiorniki radiowe, pracujące w sieci taktycznego rozpoznania powietrznego, przez które otrzymują informacje o nieprzyjacielu. Szef rozpoznania pułku składa ustne zapotrzebowanie na rozpoznanie i fotografowanie lotnicze do sztabu dywizji, skąd otrzymuje wyniki rozpoznania fotograficznego w postaci zdjęć lotniczych, fotoszkiców oraz komunikatów.

W warunkach bojowych meldunki z rozpoznania powietrznego mogą być przekazywane tekstem jawnym lub zakodowanym. Tekstem jawnym przekazuje się szczególnie ważne wiadomości, albo takie których nieprzyjaciel nie może lub nie zdąży wykorzystać, pomimo ich przechwycenia. Do nich należą wiadomości dotyczące:

- wykrycia broni jądrowej na stanowiskach ogniowych lub w marszu;
- wykrycia dużych rejonów ześrodkowania wojsk lub kolumn pancernych w pobliżu linii frontu;
- wyników obserwacji pola walki.

II. CHARAKTERYSTYCZNE CECHY I SPOSOBY ZDOBYWANIA I OPRACOWANIA WIADOMOŚCI O NIEPRZYJACIELU W OBRONIE

Rozpoznanie w pułku prowadzi się przed frontem, w lukach i na skrzydłach pododdziałów oraz na tyłach nieprzyjaciela i wojsk własnych.

W wypadku, gdy pułk przechodzi do obrony w warunkach bezpośredniej styczności z nieprzyjacielem zachowana jest dotychczasowa ciągłość rozpoznania, a pułk jest w posiadaniu niektórych wiadomości o nieprzyjacielu. Część pododdziałów rozpoznawczych działa w ugrupowaniu nieprzyjaciela. Pierwsze wiadomości o podejściu wojsk nieprzyjaciela z głębi, kierunki jego ruchu i rejony ześrodkowania, szef rozpoznania otrzymuje ze sztabu wyższego, rozpoznania powietrznego i sąsiadów. Część wiadomości o podejściu wojsk nieprzyjaciela oraz jego przygotowaniu do użycia broni jądrowej i chemicznej pułk może zdobyć swoimi środkami rozpoznania.

W warunkach bezpośredniej styczności z nieprzyjacielem do chwili rozpoczęcia walki obronnej rozpoznanie w pułku prowadzi: pluton rozpoznawczy, pododdziały zmechanizowane /pancerne/ oraz rodzaje wojsk i służb pułku.

Pułk w obronie stosuje następujące sposoby zdobywania wiadomości:

- obserwację;
- podsłuchiwanie;
- wypadki;
- grupy rozpoznawcze;
- zasadzki;
- rozpoznanie walką;
- działanie patroli rozpoznawczych i samodzielnych patroli rozpoznawczych;
- ponadto rozpoznanie rodzajów wojsk i służb; wiadomości ze sztabu dywizji, sąsiadów, taktycznego rozpoznania powietrznego, zdobyte drogą zeznań jeńców, zbiegów, ludności miejscowej oraz studiowanie zdobytych dokumentów, broni i sprzętu.

Obserwacja

W obronie obserwacja jest jednym z głównych sposobów zdobywania wiadomości o nieprzyjacielu. Obserwację obowiązani są prowadzić dowódcy wszystkich szczebli, oficerowie sztabu, posterunki obserwacyjne i dyżurni obserwatorzy pododdziałów.

Obserwację nieprzyjaciela prowadzi się nieprzerwanie w dzień i w nocy, w różnych warunkach meteorologicznych i w każdej sytuacji bojowej.

W obronie pułku przez obserwację można ustalić:

- rejony rozmieszczenia taktycznej broni jądrowej nieprzyjaciela;
- ilość siły żywej i sprzętu bojowego nieprzyjaciela;
- rejony rozmieszczenia odwodów batalionowych, brygadowych w zasięgu obserwacji;
- stanowiska ogniowe artylerii, moździerzy oraz rozmieszczenie środków ogniowych piechoty;
- podciąganie taktycznych odwodów nieprzyjaciela z głębi;
- przegrupowanie i luzowanie wojsk nieprzyjaciela;
- czas i sposób przejścia nieprzyjaciela do natarcia;
- rejony rozmieszczenia SD, WŁ i stacji radiolokacyjnych nieprzyjaciela w zasięgu obserwacji.

Przy organizacji obserwacji szczególną uwagę zwraca się na najbardziej prawdopodobne rejony rozmieszczenia środków przenoszenia broni jądrowej oraz prawdopodobne kierunki przesuwania ich na stanowiska ogniowe /startowe/.

Sieć ruchomych posterunków obserwacyjnych organizuje się w taki sposób, aby ich rozmieszczenie zapewniało jak największy wgląd w ugrupowanie nieprzyjaciela. Obserwacją należy objąć całą głę - bokość obrony pułku.

Istnienie znacznych przerw w ugrupowaniu obronnym pułku oraz możliwość aktywnego działania grup rozpoznawczych i dywersyjnych nieprzyjaciela zmusza do zwrócenia szczególnej uwagi na prowadzenie rozpoznania na skrzydłach i lukach, między batalionowymi rejonami obrony. W tych też miejscach należy organizować ruchome posterunki obserwacyjne z pododdziałów rozpoznawczych i piechoty zmotoryzowanej.

W czasie prowadzenia walki obronnej przez pułk i szybko zmieniającej się sytuacji należy obserwację wzmóc. Ruchome posterunki obserwacyjne i rozpoznania rodzajów wojsk i służb prowadzą obserwację w ugrupowaniu batalionów i na skrzydłach. Zdobyte wiadomości meldują drogą radiową szefowi rozpoznania.

Podsłuchiwanie

Obserwację w nocy i w warunkach ograniczonej widoczności /mgła, śnieżyca, zasłony dymne itp/ uzupełnia się podsłuchiowaniem organizowanym przed lub w rejonie obrony pułku. Należy podkreślić, że do prowadzenia rozpoznania przez podsłuchiwanie wykorzystuje się załogi posterunków obserwacyjnych lub specjalnie wydzielone posterunki podsłuchu w składzie 2 - 3 żołnierzy, którzy na podstawie dźwięku /odgłosu/ mogą określić charakter danego obiektu. Podsłuchiwanie może dać cenne wiadomości o:

- zachowaniu się nieprzyjaciela w nocy;
- rozmieszczeniu jego środków ogniowych wg huków, błysku itp.;
- podejściu czołgów, transporterów opancerzonych i samochodów do rejonu obrony;
- przygotowaniu do natarcia;
- przegrupowaniu i luzowaniu wojsk;
- charakterze prac ziemnych związanych z organizacją natarcia;
- działaniu pododdziałów rozpoznawczych nieprzyjaciela.

W czasie ostatniej wojny przy pomocy podsłuchiwania zdobywano wiele wiarygodnych wiadomości o nieprzyjacielu /patrz "Zbiór przykładów" nr bibl. szkol. 3684/.

Wypad

W obronie pułku działania rozpoznawcze mogą być organizowane i wykonywane na przedni skraj obrony lub na tyły ugrupowania bojowego nieprzyjaciela.

Na przedni skraj obrony nieprzyjaciela mogą być organizowane grupy wypadowe a na tyły ugrupowania bojowego będą wysłane grupy rozpoznawcze.

We współczesnej walce znaczenie rozpoznania ugrupowania bojowego nieprzyjaciela nabiera szczególnej ważności. Składa się na to szereg czynników. Do najważniejszych z nich można zaliczyć:

- konieczność wykrycia środków broni jądrowej nieprzyjaciela;
- określenie najważniejszych celów i obiektów nieprzyjaciela do użycia broni jądrowej.

Brak ciągłych frontów, znaczne rozśrodkowanie wojsk nieprzyjaciela, istnienie w jego ugrupowaniu luk nie obsadzonych przez wojska - stwarza dogodną sytuację dla przeprowadzenia wypadów nie tylko w rejonie przedniego skraju obrony nieprzyjaciela, ale i działania grup rozpoznawczych w głębi jego ugrupowania.

Rozpoznanie w obronie pułku drogą organizacji wypadów nie straciło na swym znaczeniu. Tłumaczy się to tym, że w rezultacie

zeznań uchwyconych jeńców można ustalić:

- przygotowanie nieprzyjaciela do natarcia;
- czas i sposób przejścia do natarcia;
- przygotowanie do użycia broni jądrowej.

Koniecznym jest uwzględnienie posiadania przez nieprzyjaciela urządzeń noktowizyjnych i stacji radiolokacyjnych służących do wykrywania naziemnych celów ruchomych, pozwalających wykrywać działania grup wypadowych. Dlatego też nocą i w warunkach ograniczonej widoczności wypadki należy organizować w takich rejonach, które są jak najmniej obserwowane przez nieprzyjaciela przy pomocy urządzeń noktowizyjnych i stacji radiolokacyjnych.

Ilość grup wypadowych organizowanych w obronie pułku zależy od charakteru działań wojsk własnych i posiadanych wiadomości o nieprzyjacielu oraz czasu na organizację grupy i ilości sił wyznaczonych do rozpoznania. W wypadku gdy szef rozpoznania posiada dostateczną ilość danych o numeracji, ugrupowaniu i możliwościach nieprzyjaciela organizowanie wypadów ogranicza się.

Grupy rozpoznawcze

W obronie pułk jest w stanie organizować grupy rozpoznawcze na tyły npla. Grupy rozpoznawcze działające na tyłach nieprzyjaciela mogą wykonywać następujące zadania:

- ustalić rozmieszczenie taktycznej broni jądrowej;
- ustalić podejście świeżych sił npla;
- ustalić ześrodkowanie odwodów brygadowych i dywizyjnych npla;
- ustalić rozmieszczenie artylerii npla;
- określić rozmieszczenie sztabów i węzłów łączności;
- zdobyć jeńców.

Szczególnie ważne znaczenie dla grup rozpoznawczych działających na tyłach nieprzyjaciela mają działania nocne, w warunkach ograniczonej widoczności oraz w trudnych warunkach atmosferycznych, gdy utrudnione jest działanie lotnictwa rozpoznawczego. Do prowadzenia rozpoznania w nocy grupy rozpoznawcze powinny być wyposażone w urządzenia noktowizyjne. W takich warunkach nieprzyjaciel może zmieniać rejony rozmieszczenia swoich odwodów i podciągać świeże siły z głębi.

W obronie pułk może wysłać jedną - dwie grupy rozpoznawcze do prowadzenia rozpoznania na tyłach nieprzyjaciela do głębokości 20-30 km. Grupy rozpoznawcze działają na tyłach nieprzyjaciela z zasady w pobliżu dróg, po których spodziewany jest ruch wojsk,

w rejonach ześrodkowania odwodów brygadowych i dywizyjnych oraz w prawdopodobnych rejonach rozmieszczenia broni jądrowej. O wynikach rozpoznania na tyłach dcy grup meldują szefowi rozpoznania pułku przez radiostacje.

Szef rozpoznania posiadając dane z rozpoznania powietrznego lub ze sztabu dywizji o przegrupowaniu lub rozmieszczeniu środków broni jądrowej powinien powiadomić dowódcę grupy rozpoznawczej w celu nakierowania jej działania na właściwy obiekt rozpoznania.

Zasadzki

W obronie pułku zasadzkę stosuje się w celu:

- wzbronienia rozpoznania npla na skrzydła i tyły pułku;
- zadania nplowi strat w sile żywej i sprzęcie;
- ujęcia jeńców i zdobycia dokumentów, wzorów uzbrojenia i wyposażenia bojowego.

W okresie organizacji natarcia przez nieprzyjaciela, zasadzki są najbardziej efektywnym sposobem rozpoznania. Zasadzki najlepiej jest przeprowadzać w nocy i w złych warunkach atmosferycznych. Przy organizacji zasadzki dużą rolę odgrywa czynnik zaskoczenia, który w połączeniu z silnym i niespodziewanym uderzeniem ogniowym - umożliwia małymi siłami zadanie dużych strat nieprzyjacielowi.

Dla organizacji zasadzek w obronie pułku należy wykorzystać nie tylko zwiadowców z etatowych pododdziałów rozpoznawczych pułku, ale również pododdziały zmechanizowane /pancerne/. Zasadzki w obronie organizuje się na najbardziej prawdopodobnych kierunkach działania zwiadowców i patroli nieprzyjaciela, na ścieżkach prowadzących do bezpośrednich ubezpieczeń bojowych lub posterunków obserwacyjnych oraz w rowach łączących i pomiędzy punktami oporu na liniach telefonicznych /jeżeli zwiadowcom udało się przeniknąć w ugrupowanie nieprzyjaciela/.

Rozpoznanie walką

Rozpoznanie walką w obronie może ustalić:

- rejon rozmieszczenia taktycznej broni jądrowej nieprzyjaciela;
- siły, skład, numerację i ugrupowanie bojowe na danym odcinku;
- ugrupowanie artylerii i moździerzy;
- ustalić termin przejścia nieprzyjaciela do natarcia i kierunek głównego uderzenia;
- obiekty do obezwładnienia bronią jądrową.

Rozpoznanie walką w obronie może być prowadzone:

- a/ w czasie organizacji działań obronnych, kiedy spodziewane jest natarcie nieprzyjaciela a brak jest danych odnośnie ugrupowania, czasu i sposobu przejścia nieprzyjaciela do natarcia, zaś zdobycie tych informacji innymi sposobami rozpoznania jest niemożliwe.

Rozpoznanie w tym wypadku prowadzi się w celu wyeliminowania zaskoczenia, ustalenia siły, składu, numeracji i ugrupowania oraz ustalenie głównego kierunku uderzenia nieprzyjaciela;

- b/ w czasie podchodzenia wojsk nieprzyjaciela do natarcia. W tym wypadku rozpoznanie walką prowadzi się w celu ustalenia: ugrupowania bojowego nieprzyjaciela, zajęcie podstaw wyjściowych do natarcia, rozmieszczenie taktycznej broni jądrowej i odwodów nieprzyjaciela.

W wypadku, gdy nieprzyjaciel naciera z marszu lub podstaw położonych w głębi prowadzenie rozpoznania walką jest niecelowe, ponieważ nie jesteśmy w stanie zdobyć danych dotyczących głównego ugrupowania bojowego.

Prowadzenie rozpoznania walką w ślad za uderzeniami broni jądrowej jest niecelowe, ponieważ straty nieprzyjaciela w tym rejonie będą tak duże, że rozpoznanie ograniczałoby się do stwierdzenia zniszczeń po uderzeniach jądrowych.

Rozpoznanie walką może być przeprowadzone nocą lub w warunkach ograniczonej widoczności. Wymaga to od dowódcy i sztabu dokładnego dowodzenia i kierowania pododdziałami bojowymi.

Patrol rozpoznawczy

W obronie patrole rozpoznawcze prowadzą rozpoznanie w określonym kierunku, określonego obiektu lub rozpoznanie terenu i przedmiotów terenowych. Mogą być one wysłane na odległość 10 km zależnie od sytuacji i zadania.

Patrole rozpoznawcze są wysyłane przez kompanie, bataliony, samodzielne patrole rozpoznawcze oraz rodzaje wojsk i służb.

W celu rozpoznania przedmiotów terenowych położonych na uboczu od drogi marszu /czy kierunku rozpoznania/ wysyła się dodatkowe wozy patrolowe.

Patrol rozpoznawczy w celu bezpośredniego ubezpieczenia się wysyła ze swego składu wóz patrolowy /transporter opancerzony lub czołg/. Odległość wozu patrolowego od patrolu rozpoznawczego może być różna w zależności od nieprzyjaciela, warunków terenowych i środków

łączości. Łączości między wozem patrolowym a patrolem rozpoznawczym utrzymuje się przy pomocy radiostacji.

Głównym zadaniem patroli rozpoznawczych jest rozpoznanie nieprzyjaciela przed frontem lub na skrzydłach, ugrupowania bojowego pułku.

Patrole rozpoznawcze wyznaczane do rozpoznania nieprzyjaciela, terenu i obiektów terenowych działają przeważnie przy pomocy obserwacji. Patrol rozpoznawczy prowadzi walkę z nieprzyjacielem tylko w wyjątkowych wypadkach, gdyż tylko przez walkę może wykonać zadanie bojowe. Prowadząc walkę, patrol rozpoznawczy powinien dążyć do pełnego zaskoczenia nieprzyjaciela, aby przy użyciu nieznacznych sił osiągnąć powodzenie nad silniejszym nieprzyjacielem.

Patrol rozpoznawczy prowadząc rozpoznanie w ruchu zajmuje kolejne punkty terenowe, dogodne do obserwacji. Ruch wołów patrolowych i jądra odbywa się skokami, wykorzystując ukryte podejścia. Odcinki obserwowane przez nieprzyjaciela wozy patrolowe przebywają z maksymalną szybkością. Dowódca patrolu znajduje się zawsze w czołowym wozie bojowym patrolu rozpoznawczego. Po wykonaniu zadania patrol rozpoznawczy rozmieszcza się w ukryciu, maskuje wozy i ubezpiecza się, oczekując na nowe zadanie.

Samodzielny patrol rozpoznawczy.

Samodzielny patrol rozpoznawczy organizuje się na szczeblu pułku z etatowych pododdziałów rozpoznawczych lub z pododdziałów zmechanizowanych i pancernych.

W obronie samodzielny patrol rozpoznawczy prowadzi rozpoznanie na skrzydłach i w lukach wojsk własnych i nieprzyjaciela, ustala siłę, skład, ugrupowanie, numerację i charakter działań nacierających oddziałów oraz wprowadzenie do walki drugich rzutów lub odwodów.

W obronie samodzielny patrol rozpoznawczy może otrzymać do rozpoznania rejon, obiekt lub kierunek. Podczas działania wysyła ze swego składu patrole rozpoznawcze na odległość 10 km oraz wozy patrolowe do 3 km.

Samodzielny patrol rozpoznawczy prowadzi rozpoznanie przez obserwację, przeszukiwanie terenu, organizowanie wypadów - zasadzek.

III. CECHY CHARAKTERYSTYCZNE ORGANIZACJI I PLANOWANIA ROZPOZNANIA W OBRONIE PUŁKU ZMECHANIZOWANEGO

Organizacja rozpoznania

Warunki w jakich najczęściej przechodzi pułk do obrony oraz charakter działań wojsk komplikują niezmiernie organizację rozpoznania oraz zdobywanie i opracowywanie informacji o nieprzyjacielu.

Organizacja rozpoznania w obronie pułku obejmuje:

- określenie zadań dla sił i środków rozpoznania;
- przygotowanie pododdziałów rozpoznawczych do wykonania zadań;
- planowanie rozpoznania dla wszystkich elementów rozpoznawczych pułku;
- określenie sposobu i czasu wykonania zadań;
- wydanie zarządzeń na rozpoznanie dla pododdziałów zmechanizowanych, pancernych, rodzajów wojsk i służb;
- zorganizowanie współdziałania w zakresie rozpoznania wewnątrz pułku;
- zorganizowanie łączności i dowodzenia z pododdziałami rozpoznawczymi i pułku, sztabem dywizji i sąsiadami;
- materiałowo-techniczne zabezpieczenie pododdziałów rozpoznawczych;
- zbieranie informacji o nieprzyjacielu, ich opracowywanie, meldowanie i wzajemne informowanie.

Dowódca pułku przed powzięciem decyzji do obrony osobiście ocenia nieprzyjaciela i może w tym względzie żądać niezbędnych danych i oceny od szefa rozpoznania.

Kolejność pracy szefa rozpoznania w zakresie organizacji rozpoznania nieprzyjaciela może być różna zależnie od warunków bojowych w jakich znalazł się pułk.

Szef rozpoznania winien być zawsze gotowy do zreferowania interesujących dowódcę pułku zagadnień i przedstawienia swoich wniosków dotyczących: położenia, składu, ugrupowania i przypuszczalnego charakteru działań nieprzyjaciela, a w pierwszym rzędzie rozmieszczenia broni jądrowej, przygotowania do jej użycia, głównych obiektów i celów dla uderzeń broni jądrowej, przypuszczalnego czasu i sposobu przejścia nieprzyjaciela do natarcia oraz kierunku głównego uderzenia.

Przed powzięciem decyzji do obrony dowódca pułku analizuje otrzymane zadanie bojowe, ocenia położenie a w warunkach organizowania obrony bez styczności z nplem przeprowadza rekonesans w terenie. W tym wypadku na rekonesansie określa się prawdopodobne rejony podstaw wyjściowych do natarcia, dogodne podejścia do przedniego skraju obrony, najbardziej prawdopodobne kierunki natarcia głównych sił nieprzyjaciela. Nie oczekując na zadania na rozpoznanie dowódcy pułku i wytyczne szefa sztabu, szef rozpoznania przystępuje do organizacji rozpoznania.

Organizując rozpoznanie szef rozpoznania główną uwagę zwraca na wykonanie następujących zadań:

- ustalenie podejścia oddziałów nieprzyjaciela z głębi;
- stwierdzenie rejonów ześrodkowania odwodów nieprzyjaciela;
- ustalenie obecności i rozmieszczenia broni jądrowej;
- wykrycie głównego zgrupowania wojsk nieprzyjaciela;
- określenie kierunku głównego uderzenia, czasu i sposobu przejścia nieprzyjaciela do natarcia /wznowienia działań aktywnych/.

Planowanie rozpoznania

Planowanie rozpoznania w obronie pułku powinno obejmować określenie sposobu wykonania zadań, dokonanie podziału sił i środków, określenie sposobu dowodzenia i współdziałania w toku działań obronnych oraz zabezpieczenie materiałowe i techniczne.

Rozpoznanie w obronie pułku planuje się na podstawie:

- zarządzenia rozpoznania ze sztabu dywizji;
- decyzji dowódcy pułku do obrony;
- wytycznych dowódcy /lub szefa sztabu/ do organizacji rozpoznania;
- posiadanych informacji o nieprzyjacielu;
- stanu sił i środków rozpoznania.

Przystępując do planowania rozpoznania w obronie należy w pierwszym rzędzie określić, jakie obiekty można rozpoznać własnymi ^{środkami} ~~siłami~~, rodzajami wojsk i służb, a na jakie informacje złożyć zapotrzebowanie do sztabu dywizji.

Plan rozpoznania opracowuje się na okres organizacji obrony /jeżeli taki będzie/ i prowadzenia walki obronnej. Najczęściej wykonany jest on na mapie roboczej szefa rozpoznania. Plan rozpoznania jest roboczym dokumentem szefa rozpoznania pułku; opracowuje się go w jednym egzemplarzu. Podpisuje go szef sztabu i szef rozpoznania, a zatwierdza dowódca.

W planie rozpoznania uwzględnia się następujące zagadnienia:

- zadania na rozpoznanie;
- wykonawca lub źródło;
- czas i rejon działania;
- uwagi.

Przy opracowaniu planu rozpoznania w obronie specjalną uwagę zwraca się na organizację rozwiniętego systemu obserwacji, działanie grup rozpoznawczych na tyłach nieprzyjaciela, organizację zasadzek oraz rozpoznanie na skrzyżkach w lukach między pododdziałami pułku.

Planując rozpoznanie w obronie koniecznym jest zwrócić szczególną uwagę na rozpoznanie broni jądrowej nieprzyjaciela.

Po zatwierdzeniu planu rozpoznania przez dowódcę szef rozpoznania wydaje zarządzenia dla batalionów, rodzajów wojsk i służb. Następnie składa zapotrzebowanie na wiadomości z rozpoznania do sztabu dywizji.

W dalszej kolejności szef rozpoznania w pułku będzie doprowadzał zadania do wykonawców, przygotowywał pododdziały rozpoznawcze, zgrywał wysiłek wszystkich sił i środków rozpoznania, organizując kontrolę i pomoc.

IV. PROWADZENIE ROZPOZNIANIA W CZASIE WALKI OBRONNEJ PUŁKU.

a/ Właściwości prowadzenia rozpoznania w obronie pułku w bezpośredniej styczności z nieprzyjacielem.

Nieprzyjaciel może przejść do natarcia siłami znajdującymi się w bezpośredniej styczności z pułkiem lub wykonać natarcie z marszu odwodami rozmieszczonymi z głębi ugrupowania.

Przed rozpoczęciem natarcia nieprzyjaciel może przeprowadzić rozpoznanie walką. Obserwacja działań nieprzyjaciela w tym okresie powinna być szczególnie aktywna tak, aby na czas ustalić początek jego natarcia oraz dostarczyć dowódcy pułku niezbędnych danych dla organizacji odparcia rozpoznania walką na przedni skraj obrony. W tym czasie rozpoznanie powinno ustalić wyjście czołgów i piechoty do natarcia.

W czasie natarcia nieprzyjaciela z marszu szczególnie ważnym jest ustalić czas i kierunki przejścia zgrupowań uderzeniowych nieprzyjaciela przez ugrupowanie bojowe oddziałów znajdujących się w styczności z naszymi wojskami. W tym bowiem czasie ugrupowanie bojowe nieprzyjaciela może być w maksymalnym stopniu zagęszczone i staje się opłakalnym, dogodnym obiektem do użycia broni

jądrowej i innych środków walki w celu znacznego osłabienia jego natarcia.

Głównym sposobem zdobywania danych o nieprzyjacielu w czasie ogniowego przygotowania natarcia jest obserwacja. Prowadzą ją wszystkie rodzaje wojsk i służb.

Naruszony system obserwacji w czasie walki szef rozpoznania powinien odtworzyć drogą wysłania nowych posterunków obserwacyjnych. W tym celu konieczne jest posiadanie w pułku zawczasu przygotowanych ruchomych posterunków obserwacyjnych stanowiących odwód.

Dużego znaczenia nabiera rozpoznanie skażeń, które prowadzone jest przez obserwację, posterunki i patrole rozpoznania skażeń. W celu szybkiego rozpoznania rejonów skażonych patrole rozpoznania, /które są wydzielone i przygotowane jeszcze podczas organizacji obrony/ powinny znajdować się w pobliżu SD pułku w pełnej gotowości do działania na transporterach opancerzonych. Główny wysiłek rozpoznania skażeń skierowuje się na to, aby na czas wykryć stopień i charakter skażenia terenu i powietrza. Zdobyte dane z rozpoznania skażeń są natychmiast meldowane dowódcy pułku.

Rozpoznanie artyleryjskie w czasie wykonania ogniowego przygotowania natarcia przez nieprzyjaciela prowadzi się głównie przy pomocy obserwacji i środków technicznych w celu ustalenia rejonów rozmieszczenia środków napadu atomowego oraz stanowisk ognio - wych artylerii i moździerzy.

Z chwilą przejścia npla do natarcia rozpoznanie powinno za - bezpieczyć dowódcy pułku dane o nieprzyjacielu niezbędne do kierowania walką w celu odparcia jego ataku. Jeżeli nieprzyjacielowi udało się wkłamać^w obronę, rozpoznanie powinno:

- ustalić siłę, skład, ugrupowanie bojowe oddziałów nieprzyjaciela w rejonie wkłamań;
- ustalić kierunek głównego uderzenia nieprzyjaciela;
- wykryć rozmieszczenie środków jądrowych;
- ustalić rozmieszczenia stanowisk ogniowych artylerii i moździerzy.

Zadania te wykonywane są poprzez walkę pododdziałów pułku, osobistą obserwację dowódców wszystkich szczebli, obserwację z posterunków obserwacyjnych, patrole rozpoznawcze, grupy wypadowe, rozpoznanie rodzajów wojsk i służb oraz powietrzne. Ponadto szef rozpoznania prowadzi krótkie przesłuchanie jeńców, studiuje zdobyte dokumenty nieprzyjaciela, otrzymuje dane od sztabu wyższego i sąsiadów.

Walka pododdziałów jest jednym ze skuteczniejszych środków potwierdzenia ugrupowania, głównego kierunku uderzenia nieprzyjaciela. W czasie walki obronnej pododdziały zmechanizowane /pancerne/ biorą jeńców, zdobywają dokumenty u zabitych a tym samym potwierdzają numerację, skład bojowy i możliwości nieprzyjaciela.

W czasie walki, obserwację prowadzi się ze stanowisk dowodzenia i posterunków obserwacyjnych. Obserwacja prowadzona jest przed frontem, na skrzydłach i lukach oraz na tyłach ugrupowania obronnego pułku. Na ważniejsze kierunki oraz na odsłonięte skrzydła, wysyła się z pułku ruchome posterunki obserwacyjne zabezpieczone w odpowiednie przyrządy obserwacyjne i radiostacje dla łączności. RPO działają w ugrupowaniu bojowym pododdziałów pułku i prowadzą obserwację w nakazanych im sektorach. Opancerzenie i zdolność pokonywania terenu pozwalają posterunkom szybko zmieniać swoje położenie na polu walki w nakazanym kierunku i prowadzić obserwację z bliskiej odległości w warunkach promieniotwórczego skażenia terenu.

Natarcie nieprzyjaciela na poszczególnych kierunkach oraz istnienie przerw /luk/ w ugrupowaniu bojowym nacierających wojsk stwarzają warunki do przenikania patroli rozpoznawczych w ugrupowanie jego wojsk w czasie walki obronnej.

Działając na skrzydłach oraz w lukach własnych wojsk i nieprzyjaciela patrole rozpoznawcze ustalają siłę, skład, numerację i charakter działań bojowych nieprzyjaciela, śledzą ruch odwodów brygadowych i dywizyjnych, ustalają wyjście nieprzyjaciela na skrzydła i tyły ugrupowania bojowego pułku.

Wysłane na tyły nieprzyjaciela grupy rozpoznawcze /jeszcze w okresie organizacji obrony/ w dalszym ciągu prowadzą rozpoznanie przez obserwację odwodów brygadowych i dywizyjnych, śledzą za podciąganiem nowych sił nieprzyjaciela z głębi, rozmieszczeniem i przegrupowaniem środków napadu jądrowego i chemicznego.

Współczesne warunki sprzyjają pozostawieniu na tyłach nieprzyjaciela grup rozpoznawczych. Wysokie tempo natarcia, działanie nieprzyjaciela na oddzielnych kierunkach, sprzyja skrytemu działaniu grup rozpoznawczych, bowiem nieprzyjaciel nie posiada dostatecznej ilości czasu na dokładne sprawdzenie różnego rodzaju ukryć i urządzeń obronnych, w których mogą być zamaskowani zwiadowcy. Najbardziej celowym jest pozostawić grupy rozpoznawcze na tyłach nieprzyjaciela, wówczas gdy przewiduje się, że w naj-

bliższym czasie pułk przejdzie z działań obronnych do natarcia.

Rozpoznanie powietrzne w czasie walki wykrywa podchodzące z głębi odwody nieprzyjaciela, środki napadu jądrowego i chemicznego.

W celu zniszczenia nieprzyjaciela, który włamał się w obronę może być wykonany kontratak. Przed powzięciem decyzji do wykonania kontrataku dowódca pułku może zażądać od szefa rozpoznania przedstawienia aktualnych danych o nieprzyjacielu. Ponadto szef rozpoznania przedstawia swoje wnioski odnośnie organizacji rozpoznania w czasie wykonania kontrataku. Podczas wykonywania kontrataku rozpoznanie jest prowadzone przez obserwację, patrolami rozpoznawczymi, samodzielnym patrolem rozpoznawczym, grupami rozpoznawczymi na tyłach nieprzyjaciela, rozpoznaniem rodzajów wojsk i służb i wojskami walczącymi.

W czasie kontrataku ważnego znaczenia nabiera osobista obserwacja dowódców wszystkich szczebli dowodzenia.

Ruchome posterunki obserwacyjne przesuwając się w ugrupowaniu bojowym czołowych pododdziałów, wykrywają punkty oporu nieprzyjaciela.

Po rozpoczęciu kontrataku powstają dogodne warunki do działania samodzielnego patrolu rozpoznawczego /SPR/. Sposób wysłania patroli oraz charakter ich działania będzie zależał od wariantów użycia własnej broni jądrowej /sztabu dywizji/.

W wypadku wykonania uderzeń jądrowych na pierwszą rzuty nacierających pododdziałów npla, SPR wykorzystuje luki w ugrupowaniu nieprzyjaciela, przenika w głąb jego ugrupowania. Jeżeli uderzenie jądrowe wykonuje się głębiej, a w ugrupowaniu bojowym nieprzyjaciela nie ma większych przerw, to SPR po rozpoczęciu kontrataku przesuwa się w ugrupowaniu bojowym kontratakujących pododdziałów. W miarę natarcia naszych wojsk wysuwa się do przodu i przenika w ugrupowanie bojowe nieprzyjaciela.

Rozpoznanie powietrzne wykrywa przegrupowanie wojsk nieprzyjaciela, ustala miejsca rozmieszczenia środków jądrowych oraz śledzi za działaniem odwodów nieprzyjaciela.

Szef rozpoznania pułku w toku walki dowodzi pododdziałami rozpoznawczymi na stanowisku dowodzenia. Dowodzenie opiera się na łączności radiowej, drogą stawiania krótkich dodatkowych zadań na rozpoznanie wykonawcom oraz wysłania nowych pododdziałów na rozpoznanie. Ważnym przedsięwzięciem zabezpieczającym ciągłe dowodzenie

i działanie organów rozpoznawczych oraz sukcesywny napływ wiadomości z rozpoznania jest nieprzerwanie działająca łączność radio-
wa pomiędzy szefem rozpoznania pułku a batalionami, rodzajami
wojsk i służb, pododdziałami rozpoznawczymi i sztabem dywizji.

W odwodzie rozpoznania pułku /gdy zostaną przydzie-
lone pododdziały liniowe/ należy posiadać minimum 1-2 patrole
rozpoznawcze, 1 - 2 RPO, jedną grupę wypadową. W celu szybkiego
wysłania pododdziałów rozpoznawczych na zagrożony kierunek,
odwód należy rozmieszczać w pobliżu SD pułku.

Działanie pododdziałów prowadzących rozpoznanie
w toku walki powinna cechować aktywność, śmiałość, zdecydowanie
i szybkość. Tylko przy takim działaniu można będzie na czas
zdobyć niezbędne dla dowódcy wiadomości o nieprzyjacielu.
Skomplikowana sytuacja w toku walki obronnej zobowiązuje
szefa rozpoznania pułku do nieustannego śledzenia rozwoju
sytuacji, dokładnego i wnikliwego studiowania nieprzyjaciela,
stawiania na czas zadań na rozpoznanie dowódcom pododdziałów,
rodzajów wojsk i służb, pododdziałom rozpoznawczym. Zadania
rozpoznania stawia się z zasady ustnie.

W toku walki obronnej szef rozpoznania pułku powin-
nien szczególną uwagę zwrócić na szybkie zebranie, przestu-
diowanie i uogólnienie wiadomości o nieprzyjacielu oraz
zameldowanie na czas tych danych dowódcy /szefowi sztabu/.

b/ Właściwości organizacji i prowadzenia rozpoznania w obronie
przez pułk znajdujący się w drugim rzucie /odwodzie/
dywizji.

Organizacja i prowadzenie rozpoznania przez pułk
drugiego rzutu ma wiele cech specyficznych, wynikających z roli
i miejsca pułku, zadania bojowego i braku styczności z nie-
przyjacielem.

Pułk znajdujący się w drugim rzucie prowadzi roz-
poznanie przez obserwację, grupami rozpoznawczymi działają-
cymi w ugrupowaniu wojsk własnych oraz za pomocą środków tech-
nicznych. Większość danych o nieprzyjacielu pułk otrzymuje ze
sztabu dywizji, sztabów pułków pierwszego rzutu oraz z nasłuchu
radiowego taktycznego rozpoznania powietrznego.

Szef rozpoznania pułku powinien organizować obserwację
w rejonach obrony batalionów na zajętych lub przewidzianych do
zajęcia rubieżach obronnych oraz przygotować obserwację na rubieżach
rozwinięcia do kontrataków.

Pułk drugiego rzutu dywizji może pozostawić w poszczególnych rejonach grupy rozpoznawcze, które po wycofaniu się wojsk pierwszego rzutu dywizji pozostają w ugrupowaniu nieprzyjaciela i po wejściu pułku do walki prowadzą rozpoznanie na jego korzyść. Wybór miejsc dla grup rozpoznawczych należy przygotować w okresie organizacji obrony.

Działając w drugim rzucie pułk może również otrzymać zadanie na zlikwidowanie wysadzonych taktycznych desantów powietrznych lub grup dywersyjno-rozpoznawczych nieprzyjaciela. Rozpoznanie w tym czasie powinno wykryć rejon zrzutu, skład i możliwości bojowe desantów lub grup dywersyjno-rozpoznawczych.

Szef rozpoznania pułku w okresie organizacji obrony powinien zorganizować i zapewnić prowadzenie rozpoznania najbardziej prawdopodobnych rejonów zrzutu taktycznych desantów powietrznych i grup dywersyjno-rozpoznawczych.

Do przypuszczalnych rejonów lądowania taktycznych desantów powietrznych nieprzyjaciela z pułku mogą być wysłane: patrole rozpoznawcze, samodzielne patrole rozpoznawcze i ruchome posterunki obserwacyjne.

Po otrzymaniu zadania na wykonanie kontrataku pułk powinien dokonać niezbędnych zmian w organizacji i sposobie prowadzenia rozpoznania biorąc pod uwagę otrzymane zadanie i wytworzoną sytuację bojową.

Szef rozpoznania pułku powinien skupić się na zdobyciu niezbędnych danych do powzięcia decyzji.

Przed wyjściem pułku na rubież rozwinięcia do kontrataku szef rozpoznania pułku powinien zorganizować i wysłać samodzielny patrol rozpoznawczy, jeden-dwa ruchome posterunki obserwacyjne.

Rozpoznanie artyleryjskie powinno być wcześniej zorganizowane i prowadzone przed podejściem pułku do rubieży kontrataku.

Rozpoznanie skażeń na rubieży rozwinięcia do kontrataku należy prowadzić przy pomocy patroli rozpoznania skażeń i posterunków obserwacji skażeń.

Rozpoznanie inżynierskie powinno zdobyć dane o przeszkodach sztucznych i naturalnych w czasie podejścia i wykonywania kontrataku.

Opracował:
Adiunkt Katedry TO i Szt. Oper.
/-/ ppłk dypl. S. MISTEWICZ

Sprawdził:
Zca Szefa Katedry TO i Sztuki Operac.
/-/ płk dr. Z. ZIELIŃSKI

Wyk. w 100 egz.

Egz. nr 1-100-BTajna, wyk. ppłk MISTEWICZ

Druk JD, dnia 26.4.64 r.

nr ks. 01138/WW.